

Εμπιστευτικά

Του Ι. Κ. ΠΙΠΕΤΕΝΤΕΡΗ
jpretenteris@dolnet.gr

Μήνυμα από Ουάσιγκτον

Η ομολογία της χρεοκοπίας

Δεν πιστεύω ότι ο Γ. Παπανδρέου φιλοδοξεί να γίνει ο πρώτος Έλληνας πρωθυπουργός που θα οδηγήσει τη χώρα στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Πολύ φοβούμαι, όμως, ότι δύσκολα θα το αποφύγει. Το «φάντασμα της χρεοκοπίας» (κατά την έκφραση του «International Herald Tribune») πλανιέται πάνω από τη χώρα και όλες οι προσπάθειες της κυβέρνησης το τελευταίο εξάμηνο έχουν οδηγηθεί σε αδιέξοδο.

Ηδη, οι πρώτες τεχνικές διαβουλεύσεις για την ενεργοποίηση του «μηχανισμού διάσωσης» φαίνεται ότι οδηγούνται σε συμφωνία. Και καθημερινά παίρνουν όλο και περισσότερο τον χαρακτήρα του επείγοντος, όλα μπορεί να συμβούν ανα πάσα στιγμή. Όπως πολλοί μπορούν να αντιληφθούν, το σοβαρό πολιτικό πρόβλημα προκύπτει από τη συμμετοχή του ΔΝΤ. Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την καθιστά υποχρεωτική, άρα η Ελλάδα θα πρέπει να προσφύγει μόνη της στο Ταμείο και να διαπραγματευτεί τη συνδρομή του – «όπως κάθε χώρα» κατά την έκφραση του Γενικού Διευθυντή του Ντομνίκ Στρος-Καν.

Είναι προφανές ότι η κυβέρνηση αντιλαμβάνεται πλήρως το πολιτικό βάρος μιας τέτοιας κίνησης. Και την ομολογία βαρύτατης αποτυχίας που εμπεριέχει – αποτυχίας και των προκατόχων της αλλά και της ίδιας... Αυτό που προσπαθεί είναι να μη συνδυαστεί τουλάχιστον η προσφυγή με την επιβολή νέων όρων από το ΔΝΤ αλλά να της δοθεί ένα χρονικό περιθώριο δύο-τριών μηνών ωστόσο αντικρίσει τον λογαριασμό και προσπαθή-

σει να χρυσώσει το χάπι στο εσωτερικό της χώρας.

Ενδεχομένως να το επιτύχει διότι, ούτως ή άλλως, το ΔΝΤ εκταμιεύει τα δάνεια σε δόσεις. Μπορεί, λοιπόν, η κυβέρνηση να πάρει την πρώτη δόση με τα σημερινά δεδομένα και η λήψη πρόσθετων μέτρων να συνδυαστεί με τη δεύτερη δόση – πιθανώς τον Οκτώβριο...

Σε ό,τι αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, η ελληνική πλευρά έχει ήδη ζητήσει να αποσαφηνιστούν ορισμένοι όροι (από αυτούς που είναι εντελώς ασαφείς στην αρχική διατύπωση...) και να εξασφαλιστεί ότι δεν θα προκύψει πρόβλημα ομοφωνίας, εφόσον ζητήσει και επισήμως την ενεργοποίηση του μηχανισμού. *Η εξασφάλιση αυτή θεωρείται απολύτως κρίσιμη.* Ολοι εκτιμούν ως εντελώς καταστροφικό το ενδεχόμενο να ζητήσει η Ελλάδα την ενεργοποίηση της στήριξης και το «ευρωγκρούπι» να την αρνηθεί λόγω μιας πιθανής διαφωνίας της Γερμανίας ή της Ολλανδίας. Και η Γερμανία δεν έχει ακόμη πει (ως τη στιγμή, τουλάχιστον, που γράφονται αυτές οι γραμμές...) ένα ρητό «ναι».

Η αποσαφήνιση των όρων, από την άλλη πλευρά, δεν φαίνεται να παρουσιάζει ανυπέβλητες δυσκολίες. Αφορά, κατά μείζονα λόγο, τα επιτόκια των διμερών δανείων και, όπως όλα δείχνουν, οδηγούμαστε σε σύνθετα κριτήρια για τον προσδιορισμό τους. Πράγμα που σημαίνει ότι η Ελλάδα θα δανειστεί με όρους καλύτερους από αυτούς που διαμορφώνει η διεθνής αγορά, αλλά όχι με όρους προκλητικά ευνοϊκούς. Πολλά μέλη του «ευρωγκρούπι» δεν θέλουν να δημιουργηθεί

η εντύπωση ότι ο δανεισμός της διάσωσης είναι «επιδοτούμενος».

Ένα ερώτημα αφορά τη συμμετοχή στον δανεισμό. Θα μετάσχουν μόνον όσες χώρες το επιθυμούν ή όλες οι χώρες του «ευρωγκρούπι»; Η δεύτερη περίπτωση είναι πιο απλή διότι έχει διευκρινιστεί ότι, στην περίπτωση αυτή, η συμμετοχή ενός εκάστου θα προσδιορίζεται κατά τα ποσοστά συμμετοχής του στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Το τραγικό σε αυτή τη διαγραφόμενη πορεία είναι ότι κάθε ημέρα και περισσότερο καθίσταται μονόδρομος. Όλα τα μεγαλειώδη σχέδια απέτυχαν και η κάθε ημέρα διέψευδε τις προσδοκίες της προηγούμενης – όταν, ακόμη χειρότερα, ένας κυβερνητικός «αξιωματούχος» δεν διέψευδε τον διπλανό του. Η χώρα οδεύει προς τον χειρότερο εξευτελισμό της ιστορίας της επειδή δεν μπόρεσε να κάνει τίποτε για να τον αποφύγει.

Όχι οικονομικά αλλά πολιτικά. Διότι αυτό που μας σπρώχνει σήμερα στον εξευτελισμό δεν είναι τόσο το οικονομικό πρόβλημα (πολλές χώρες αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα...), όσο η πολιτική αδυναμία χειρισμού του. Η Ελλάδα βουλιάζει επειδή οι διεθνείς αγορές προεξόφλησαν ότι δεν θα καταφέρει να επιπλεύσει. Δεν είναι προφανώς η ώρα του επιμερισμού των ευθυνών. Αλλά ο επιμερισμός αυτός θα είναι τελικά αναπόφευκτος. Και το κόστος κινδυνεύει να αποδειχθεί βαρύ και για το σύνολο του πολιτικού συστήματος αλλά και για την κοινωνία – όπως συμβαίνει, λόγω χάρη, αυτές τις ημέρες στην Ουγγαρία και στη Λετονία... Διότι όταν μια χώρα οδηγείται σε ναυάγιο, ουδείς αναμάρτητος!

Λάθος γήπεδο

Την Παρασκευή και με τα επιτόκια του ελληνικού δανεισμού να καταρρίπτουν το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, ο Πρωθυπουργός συναντήθηκε με τον υπουργό Οικονομικών. Και οι δύο διαπίστωσαν σύμφωνα με όσα ανακοινώθηκαν, ότι «η κατάσταση που διαμορφώνεται με τα επιτόκια στις αγορές δεν αντιστοιχεί στην πραγματικότητα της χώρας αφού η αποφασιστικότητα της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της κρίσης είναι δεδομένη».

Ερώτημα εύλογο και απλό: Ποια είναι, λοιπόν, η πραγματικότητα της χώρας; Αυτή στην οποία συμφώνησαν ο Πρωθυπουργός με τον υπουργό του; Ή αυτή την οποία αντιλαμβάνονται οι διεθνείς αγορές; Και αν δεν είναι η ίδια, τότε ποιος από τους δύο έχει δίκαιο; Θέτω το ερώτημα διότι αυτή ακριβώς είναι η ουσία της υπόθεσης που μας ταλανίζει από τον περασμένο Οκτώβριο. Οτι άλλα νομίζουμε εμείς και άλλα καταλαβαίνουν οι άλλοι. Μόνο που στην προκειμένη περίπτωση, οι συνθήκες δανεισμού της χώρας διαμορφώνονται από όσα καταλαβαίνουν οι άλλοι, όχι από εκείνα που νομίζουμε εμείς. Συνεπώς το ποιος έχει δίκαιο ή το ποια είναι

η πραγματικότητα που βλέπουμε εμείς, δεν έχει τελικώς καμία σημασία.

Είναι τόσο απλό να το κατανοήσει κανείς. Όσο και αν συναντηθεί ο Πρωθυπουργός με τους υπουργούς του, ό,τι και αν διαπιστώσουν μεταξύ τους, όσο αποφασισμένους και αν ανακηρύξουν τους εαυτούς τους, όσες φορές και αν καταραστούμε όλοι μαζί τους κερδοσκόπους και τους αετονύχη-

δες, το μέλλον του τόπου ούτε παίχτηκε ούτε παίζεται στη μεταξύ μας κουβέντα. Παίχτηκε και παίζεται στον διεθνή στίβο. Οπου, καλώς ή κακώς, το Σίτι και η Γουόλ Στριτ μετρούν περισσότερο από την ΠΑΣΚΕ.

Από τον περασμένο Οκτώβριο, όμως, η κυβέρνηση δημιουργεί την εντύπωση ότι κινείται στον διεθνή στίβο με τα μάτια καρφωμένα στο εσωτερικό ακροατήριο. Παίζουν μπάλα σε λάθος γήπεδο. Και αυτή είναι η πραγματική αχίλλειος πτέρνα της προσπάθειας που καταβλήθηκε ως τώρα για να ανορθωθεί η κατάσταση. Όταν η κυβέρνηση διακηρύσσει ότι τα μέτρα που παίρνει είναι έξω από τη φυσιογνωμία και την ιδεολογία του ΠαΣοΚ δεν χαϊδεύει τα αφτιά των ψηφοφόρων του ΠαΣοΚ, οι οποίοι ούτως ή άλλως θα πληρώσουν τα μέτρα βλαστημώντας. Απλώς ενισχύει την καχυποψία και την επιφυλακτικότητα εκείνων που θεωρούν ότι η κυβερνητική πολιτική είναι αναγκαστική και προσηματική. Και ότι προορίζεται να χαλαρώσει μόλις εξασθενήσει λίγο και η διεθνής πίεση. Αποτελεσμα; Αναγράφεται καθημερινά στους πίνακες των spreads και στις αξιολογήσεις των διεθνών οίκων.

Ποια είναι η πραγματικότητα της χώρας; Αυτή στην οποία συμφώνησαν ο Πρωθυπουργός με τον υπουργό του; Ή αυτή την οποία αντιλαμβάνονται οι διεθνείς αγορές;

ΒΗΜΑτοδότης

Εντείνονται οι υποψίες ότι ο κ. Δ. Αβραμόπουλος έχει υπνωτίσει τον κ. Αντ. Σαμαρά. Ο πρόεδρος της ΝΔ χρησιμοποιεί εσχάτως στις ομιλίες του τη λέξη «Ελπίδα», η οποία συνδέθηκε με σενάρια αλλαγής του ονόματος της Νέας Δημοκρατίας, που αποδίδονταν στον πρώην υπουργό Υγείας.

Συνεργάτης μου που παρακολούθησε την Παρασκευή την ομιλία του κ. Σαμαρά στην Κοζάνη, στο πλαίσιο της συνδιάσκεψης για την ενέργεια και το περιβάλλον, μέτρησε ότι ο πρόεδρος της ΝΔ ανέφερε έντεκα (11) φορές τη λέξη ελπίδα, τρεις φορές στην αρχή και οκτώ στο τέλος.

Προημερών ο κ. Γ. Παπανδρέου επισκέφθηκε τον κ. Αν. Λοβέρδο στο νοσοκομείο όπου νοσηλεύεται, αλλά ο υπουργός Αποσχόλησης δεν βρισκόταν στο δωμάτιό του με αποτέλεσμα να εκπλαγεί ο Πρωθυπουργός. Μόνο που ο κ. Παπανδρέου δεν είχε ενημερώσει για την επίσκεψη και ο Ανδρέας βρισκόταν εκείνη την ώρα για κάποιες εξετάσεις ρουτίνας σε άλλη πτέρυγα του νοσοκομείου. Υστερα από λίγη ώρα επέστρεψε στο δωμάτιό του και είδε εκεί τον κ. Παπανδρέου να τον περιμένει. Με την ευκαιρία, περαστικά, σιδερένιος και σύντομα στη Βουλή για το νέο Ασφαλιστικό.

Τις βαλίτσες του για τις ΗΠΑ τειομαζεί ο κ. Γ. Παπακωνσταντίνου. Οι καχύποπτοι – και κακεντρέχεις – λένε ότι ο υπουργός Οικονομικών θα είναι το «τιμώμενο πρόσωπο» στην ετήσια σύνοδο του ΔΝΤ στις 24 Απριλίου. Η αλήθεια είναι ότι πολλοί υπουργοί Οικονομικών χωρών-μελών του ΔΝΤ συμμετέχουν στην ετήσια σύνοδο του ΔΝΤ.

Ο υπουργός Οικονομικών δεν είναι βέβαιο ότι θα παραστεί στη σύνοδο, αλλά ίσως το κάνει αφού είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα βρίσκεται στις ΗΠΑ για να προωθήσει την πώληση ομολόγου σε δολάριο. Στους ανενήμερωτους που ιοχυρίζονται ότι αυτό είναι «ντροπή» για μια χώρα της ευρωζώνης, υπενθυμίζω ότι το Βέλγιο, η Πορτογαλία και η Ιταλία έχουν συγκεντρώσει ήδη 4,75 δισ. δολάρια από την αμερικανική αγορά από τις αρχές του 2010.

«Λαβράκι» έβγαλε ο κ. Δ. «Αδρούτσας με το ταξίδι του στην Κωνσταντινούπολη. Και δεν εννοώ το λαβράκι στη λαδόκολα το οποίο ήταν το κυρίως πιάτο στο γεύμα που παρέθεσε στο σπίτι του προς τιμήν του Δημήτρη ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας κ. Αχμέτ Νταβούτογλου.

Εννοώ το «επικοινωνιακό λαβράκι» να εμφανιστεί ότι διεκπεραιώνει μόνος του την επίσκεψη στην Τουρκία και να αποδυναμώσει τις φήμες ότι τον κ.

Του ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Παπανδρέου – ως υπουργό Εξωτερικών – θα τον αντικαταστήσει ο κ. Χ. Παμπούκης και όχι ο σημερινός αναπληρωτής ΥΠΕΞ.

Οι θαυμαστές του κ. Δρούτσα λένε ότι ο Πρωθυπουργός θεωρεί εαυτόν μέντορα του Δημήτρη και ότι δεν πρόκειται να σταματήσει να τον εκπαιδεύει μέχρι να τον θεωρήσει κατάλληλο για διάδοχό του στο ΥΠΕΞ. Αρκεί βέβαια ο μαθητής να μη μείνει στην ίδια τάξη...

Αθέατη πρωταγωνίστρια των ελληνοτουρκικών σχέσεων των τελευταίων 30 ετών είναι η κυρία Ελισάβετ Μάκου, μεταφράστρια, στέλεχος της ελληνικής πρεσβείας στην Τουρκία. Η κυρία Μάκου κατέχει το ρεκόρ να συμμετέχει σε όλες τις ελληνοτουρκικές συναντήσεις υψηλού επιπέδου τα τελευταία 30 χρόνια, έχοντας μάλιστα κατορθώσει να κερδίσει την εμπιστοσύνη πρωθυπουργών και υπουργών Εξωτερικών όλων του τουρκικών κυβερνήσεων.

Συντηρητικός (στην εμφάνιση) συνεργάτης μου που συμμετείχε στο ταξίδι του κ. Δρούτσα, άκουσε τον τούρκο ΥΠΕΞ κ. Νταβούτογλου να λέει στην κυρία Μάκου: «Σας εμπιστευόμαστε γιατί εκτός από άριστη στη δουλειά σας, είστε και πολύ παραστατική στις μεταφράσεις σας».

Με σχετικό νόμο, πριν από 50 και πλέον χρόνια, και συγκεκριμένα το 1959, η Ελλάδα αποφάσισε να μη συμμετέχει στην παγκόσμια προσπάθεια εντοπισμού και δίωξης των ναζί. Μου λένε ότι η σημερινή ελληνική κυβέρνηση διά του υπουργού Δικαιοσύνης κ. Χ. Καστανίδη καταργεί τον συγκεκριμένο νόμο ανταποκρινόμενη σε πάγιο αίτημα της ελληνικής εβραϊκής κοινότητας. Υπενθυμίζεται ότι υπάρχουν ακόμη αρκετοί Γερμανοί μεγάλης ηλικίας που κατηγορού-

λεφώνησε στην κυρία Αντζελα Γκερέκου για ένα γρήγορο φροντιστήριο στα τουριστικά θέματα.

Μετά το τηλεφώνημα έγινε σύσσυρο ανάμεσα στους συμβούλους του αναπληρωτή υπουργού Εξωτερικών γιατί αποκαλύφθηκε ότι η Αντζελα συνέχιζε τις διακοπές της στην Κέρκυρα. Καλύτερα πληροφορημένες πηγές, ωστόσο, διαβεβαίωναν ότι η υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού ήταν στην Κέρκυρα για να συμμετάσχει σε εκδήλωση σχετική με τα καθήκοντά της.

Λίγες ημέρες νωρίτερα κυκλοφόρησε η φήμη ότι η Αντζελα και ο βουλευτής Κέρκυρας της ΝΔ κ. Ν. Δένδιας εδέχθησαν γιαούρτια περπατώντας στον Επιτάφιο στην Κέρκυρα. Η αλήθεια είναι ότι άτομο με διαταραγμένη ψυχολογική κατάσταση πέταξε σοβάδες στους δύο πολιτικούς, αλλά ευτυχώς απέτυχε στο σημάδι.

Στην κυβέρνηση λένε ότι η ανταποκρίτρια των «Financial Times» στην Αθήνα κυρία Κέριν Χόουπ έχει εργαστεί στο παρελθόν ως αστρολόγος. Και το πιστεύω. Διότι μόνο έτσι εξηγείται το γεγονός ότι παρ' ότι εκπρόσωποι της κυβέρνησης και των τραπεζών ορκίζονται ότι δεν μιλούν ποτέ μαζί της, η εν λόγω κατορθώνει να πέφτει συχνά μέσα.

να για εγκλήματα πολέμου. Ανάμεσα σε αυτούς η ελληνική ισραηλινή κοινότητα τοποθετεί τον Αλόις Μπρούνερ, ο οποίος ευθύνεται μεταξύ άλλων για την εξόντωση των εβραίων της Θεσσαλονίκης. 65 χρόνια μετά το τέλος του πολέμου η απόφαση μπορεί να μην έχει ίσως «πρακτική σημασία», αλλά είναι ουσιαστική γιατί υπενθυμίζει και υπογραμμίζει ότι η αξία του σεβασμού στον άνθρωπο δεν ξεθωριάζει με τον καιρό, ούτε γίνεται «σχετική» ανάλογα με την εποχή.

Η κακή λέξη «υπεράκτιος» ακούστηκε τις προάλλες στη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου από την κυρία Τίνα Μπιρμπίλη κάνοντας πολλούς υπουργούς να κουνηθούν από τη θέση τους και να κοιταχτούν με νόημα. Δεν επρόκειτο όμως για ανάληψη του σαφάρι κατά των offshore από την «Πράσινη Τίνα». Απλώς η υπουργός Περιβάλλοντος ήθελε να εξηγήσει το σχέδιο για την τοποθέτηση ανεμογεννητριών στη θάλασσα.

Αμέσως επενέβη ο κ. Θ. Παγκαλός για να νουθετήσει την Τίνα με γλυκό ασφαλώς τρόπο. «Οι γεννήτριες είναι παραθαλάσσιες, όχι υπεράκτιες, υπεράκτιες είναι οι οφσόρ» είπε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης. Κατά τα άλλα, οι περισσότεροι υπουργοί έχουν προσχωρήσει στη «μεσογειακή διατροφή». Απόλαυσαν την «πράσινη εισήγηση» της Πράσινης Τίνας πίνοντας φυσικό χυμό πορτοκάλι, εκτός από τον κ. Γ. Παπανδρέου που παρέμεινε σταθερός στο πράσινο τσάι.

Δοκιμασία προχθές υπέστησαν οι επιβάτες πτήσης της Ολυμπιακής προς το Παρίσι, όταν έγινε τηλεφώνημα για βόμβα. Αμέσως το αεροπλάνο εκκενώθηκε και ειδικοί ανέλαβαν να ερευνηθούν. Αλλά δεν βρήκαν τίποτε. Πάνω στην ώρα έγινε δεύτερο τηλεφώνημα. «Ψάξτε, κάτι θα βρείτε» είπε η φωνή. Η δεύτερη έρευνα απέβη επίσης άκαρπη. Κατάλαβαν τότε ότι επρόκειτο περί φάρσας. Πάνω στη φασαρία όμως έγινε δεύτερος έλεγχος των διαβατηρίων. Και αποκαλύφθηκε ότι δέκα από τους επιβάτες ήταν Πακιστανοί με πλαστά διαβατήρια.

Η κηδεία του Τζαννή Τζαννετάκη ενέπνευσε συγκινητικά επίπεδα συναίνεσης αφού εκπρόσωποι από όλα τα κόμματα (εκτός του ΚΚΕ) δεν μπορούσαν να βρουν τις λέξεις για την προσφορά της σκληρής του προθυποργού της συγκυβέρνησης του καλοκαιριού του 1989 ΝΔ και ΚΚΕ.

Τακτικός αναγνώστης μου όμως, παρ' ότι δεν αρνείται ότι ο Τζαννετάκης υπήρξε έντιμος πολιτικός, υπογραμμίζει και υπενθυμίζει με επιστολή του: «Η κυβέρνηση Τζαννετάκη ήταν ένα μόρφωμα που συνεκροτήθη για να υπηρετήσει τα ανομολόγητα σχέδια των αντιπάλων του Ανδρέα Παπανδρέου και του ΠάσοΚ γενικότερα. Ο κ. Μητσοτάκης ήλπιζε ότι ούτως ή άλλως θα αλώσει το κράτος και θα πάρει την εξουσία και οι σοφοί γέροντες του ΚΚΕ νόμιζαν ότι έτσι θα διαλυθεί το ΠάσοΚ».

Επειδή η πραγματικότητα δεν απέχει πολύ από την παραπάνω περιγραφή, τονίζω απλώς ότι η βραχεία μνήμη είναι καλή αλλά όχι για όλα τα ζητήματα